

Voorlegger vergadering Raad van Bestuur UWV

Vergadering Raad van bestuur	
Datum	15 oktober 2024
Agendapunt	Agendapunt 8 Nummer 24 - 368
Onderwerp	Inzet voor onderzoek laaggeletterden door Toezicht Sociaal Domein
Directeur	
Opsteller	
Portefeuillehouder RvB	Maarten Camps
Onderwerp heeft instemming van	
Directeur	Toelichting
Judith Duveen	Schriftelijk akkoord van Henk Meines en Bernard van Nijnatten. Ter informatie in DT.
Annemarie Lagerweij	DT K&S schriftelijk akkoord

Door Raad van Bestuur te nemen besluiten

Instemmen met het leveren van inzet voor het onderzoek naar laaggeletterdheid door Toezicht Sociaal Domein.

Samenvatting onderwerp en reden bespreking

Op 11 juni heeft [Toezicht Sociaal Domein](#) (hierna TSD) de RvB van UWV verzocht een bijdrage te leveren aan een onderzoek naar de ondersteuning van recentelijk werkloos geraakte 50-Plusers die Nederlands als eerste taal gebruiken (NT1) en die tevens laaggeletterd zijn. Het gaat om het onderzoek "[Meedoen met Taal](#)" (zie Bijlage A).

Toezicht Sociaal Domein is een samenwerkingsverband van vier Rijksinspecties: Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, Inspectie Justitie en Veiligheid, Inspectie van het Onderwijs en de Nederlandse Arbeidsinspectie.

Doel van het onderzoek:

- Bewustwording vergroten van laaggeletterdheid bij organisaties in het stelsel van werk en inkomen en binnen het sociaal domein;
- Screening bevorderen zodat laaggeletterdheid vaker gesignaleerd wordt;
- Bekendheid geven aan wat organisaties kunnen doen wanneer sprake is van laaggeletterdheid. De insteek van het toezichtonderzoek is stimuleren en activeren. Kijken naar elementen in de uitvoering die bijdragen aan herkenning en effectieve ondersteuning aan inwoners met laaggeletterdheid. Het onderzoek is gericht op participatie van mensen met laaggeletterdheid in brede zin.

Aanpak van het onderzoek

Het onderzoek bestaat uit de volgende onderdelen: documentanalyse, telefonische uitvraag bij organisaties in het sociaal domein, interviews met inwoners en naasten, interviews met professionals bij organisaties die veel met laaggeletterden te maken kunnen krijgen, dossieronderzoek, een reflectiebijeenkomst. Het onderzoek wordt uitgevoerd in vijf gemeenten: Apeldoorn, Enkhuizen, Landgraaf, Veendam en Veghel. De keuze voor deze gemeenten is gemaakt omdat in deze gemeenten relatief meer laaggeletterden en uitkeringsgerechtigden wonen (dan landelijk gemiddelde). Het onderzoek loopt van februari 2024 tot en met november 2024.

TSD heeft UWV verzocht (Bijlage B)

1. Deel te nemen aan de begeleidingsgroep van het onderzoek.
2. Te ondersteunen bij het in kaart brengen van het netwerk rondom burgers in de doelgroep. Daartoe wil TSD gesprekken plannen met de betrokken (lokale) medewerker(s) van het UWV.

3. Gegevens te leveren m.b.t. laaggeletterden die in Nederland zijn opgeleid, 50 jaar zijn of ouder en die hun baan verliezen, opdat het TSD en UWV samen kunnen werken aan kennis en inzichten over deze groep. In overleg met UWV wordt bezien welke gegevens leverbaar zijn.

UWV kan op dit moment geen betrouwbare kwantitatieve gegevens leveren over de specifieke opgevraagde doelgroep, omdat in de UWV systemen laaggeletterdheid niet als apart kenmerk geregistreerd wordt. Aan de overige punten kunnen we tegemoet komen en we kunnen nog extra kwalitatieve input leveren over de activiteiten die UWV op dit gebied al uitvoert.

Gevolgen voor mensen

Kennis over laaggeletterdheid kan helpen om klanten beter te begrijpen en beter te kunnen begeleiden naar werk en bij uitkeringszaken.

Kansen en risico's voor (de opdracht van) UWV

Risico: Hoewel er steeds meer aandacht is voor laaggeletterdheid, wordt hier niet op gescreend. Er is nu geen wettelijke verplichting voor UWV om beleid te maken en/of uit te voeren voor deze doelgroep. Het onderzoek van TSD zal mogelijke knelpunten in de dienstverlening van UWV aan mensen die laaggeletterd zijn blootleggen.

Kans: Met het onderzoek bundelen we kennis over dienstverlening voor mensen met lage basisvaardigheden en werken we samen met relevante organisaties binnen het domein W&I op het thema laaggeletterdheid. Hierdoor ontdekken we kansen voor verbeteringen van onze dienstverlening.

Strategische aspecten van het besluit

UWV wil graag dat mensen zich gezien, gehoord en geholpen worden. Aan kunnen sluiten bij de vaardigheden van de mensen die het betreft, vergroot die kans. Dit onderzoek biedt de mogelijkheid om de kennis hierover te vergroten. Vooralsnog gaat het om verbreden, verdiepen, reflecteren en het ontwikkelen van instrumenten.

Bedrijfsvoering (personeel/financieel)

De inzet die wij voor dit onderzoek leveren:

- Participatie van 2 collega's in de begeleidingsgroep van het onderzoek
- Interviews met collega's van K&S die bij dit onderwerp betrokken zijn
- 5-10 Interviews met adviseurs in de regio's die geselecteerd zijn voor dit onderzoek
- De gelegenheid om deel te nemen aan de leerbijeenkomst(en) van het onderzoek, in ieder geval voor de geïnterviewden en mogelijk breder binnen UWV.

Duurzaamheid

N.V.T.

Vervolgtraject besluitvorming

Na akkoord leveren we de inzet.

Communicatie

Intern is de communicatie met collega's die een coördinerende of inhoudelijke rol kunnen en willen vervullen.

TSD verwacht op dit moment in januari 2025 haar rapportage te publiceren. In de bijgevoegde brief zegt TSD toe dat deze publicatie voor openbaarmaking aan UWV wordt voorgelegd voor een controle op feitelijke onjuistheden.

Openbaarheid

Deze documenten kunnen openbaar gemaakt worden:

- 1 Ja, in hun geheel.
- 2 Deels, omdat... .

- 3 Nee, de bijbehorende bijlage(n) niet, omdat die niet van ons zijn.
- 4 Nee, helemaal niet, omdat....

Metadata

Omschrijving: inzet vanuit UWV voor het onderzoek naar laaggeletterdheid van de organisatie Toezicht Sociaal Domein

Trefwoord(en): verminderde basisvaardigheden, onderzoek laaggeletterdheid, NT1, Toezicht Sociaal Domein, TSD